

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3214/2020. (VI. 19.) AB HATÁROZATA

alkotmányjogi panasz elutasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában – *dr. Czine Ágnes, dr. Juhász Imre és dr. Varga Zs. András* alkotmánybírók párhuzamos indokolásával, valamint *dr. Szívós Mária* alkotmánybíró különvéleményével – meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.IV.21.948/2017/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.

I n d o k o l á s

I.

- [1] Az indítványozó jogi képviselővel (Bass és Tasnádi Ügyvédi Iroda, dr. Bass László ügyvéd) eljárva alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-ára alapított alkotmányjogi panaszában a Kúria Pfv.IV.21.948/2017/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, mivel álláspontja szerint a kifogásolt kúriai döntés sérti az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdését, továbbá a VI. cikk (1) bekezdésébe foglalt magánélet védelméhez való alapjogát.
- [3] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló peres eljárásban megállapított tényállás szerint az alperes által üzemeltetett internetes oldal három konkrét időpontban közzétett írásaiban az indítványozó mint felperes hozzájárulása nélkül hozta nyilvánosságra a felperes nevét, korábbi munkahelyeinek megnevezését, élettársi kapcsolatának tényét, élettársa nevét, továbbá élettársának családi kapcsolatait, ezen keresztül a tágabb értelemben vett családjával kapcsolatos adatokat, a felperes és élettársa korábbi közös nyaralásának helyszínét, illetve azokat a közösségi portálokat, amelyeken a felperes regisztrált és korábban megtalálható volt. Ezzel az alperes – a felperes nézete szerint – megsértette a felperes magánélethez és személyes adatok védelméhez fűződő személyiségi jogát. Mindezek alapján az indítványozó pert indított az alperes ellen, a fentiek alapján a magánélethez és személyes adatai védelméhez fűződő személyiségi jogának megsértése megállapítását, valamint az alperes további jogsértéstől való eltiltását kérve.
- [4] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes azzal, hogy az általa kiadott internetes sajtótermékben 2015. március 27-én megjelent konkrét cikkben közzétette a felperes munkáltatóinak nevét, illetve korábbi nyaralása helyszínét, megsértette a felperes személyes adatok védelméhez és a magánélet sérthetlenségéhez fűződő személyiségi jogát, egyben eltiltotta a további jogsértéstől és kötelezte a magánlevél formájában történő sajnálkozása kifejezésére. Míg a felperes keresetét ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság elutasította.
- [5] A felperes és az alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.192/2017/7/II. számú ítélete az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és azt is megállapította, hogy az alperes azzal, hogy az általa kiadott internetes sajtótermékben 2015. március 27. napján megjelent konkrét cikkben közzétette a felperes nevét, megsértette a felperes személyes adatok védelméhez fűződő személyiségi jogát. Ezt meghaladóan a per fő tárgya tekintetében az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. A jogerős ítélet (ütköztetve a felperes megjelölt személyiségi jogát az alperest megillető sajtószabadság, illetve véleménynyilvánítási jogával) megállapította, hogy azokban az esetekben, amikor a magánélethez való jog oltalma alá eső közlések, a személyes adatok nyilvánosságra hozatalához közérdek fűződik, a magánérdekekkel szemben a közérdek előtérbe helyezése válik indokolttá, ezért az érintett félnek túrnie kell a magánélethez való beavatkozást. Kiemelte továbbá, hogy döntése meghozatala során mérlegelte, hogy melyek a felpereshez köthető védendő adatok, amelyek nyilvánosságra hozatala még indokolt lehet az alperes által tett közlések alátámasztására. Ennek során arra a következtetésre

jutott, hogy a korábbi munkavégzésének a ténye, valamint a legfőbb ügyészhez vezető magánéleti kapcsolata olyan, a tárgybeli közügyet érintő személyes adat, amelyek nyilvánosságra hozatala az érintett közügy megvitatása érdekében nem tekinthető sem önkényesnek, sem szükségtelennek, sem pedig indokolatlannak. Azonban a tudósítás céljának eléréséhez a felperes teljes nevének, a korábbi munkahelyeinek a megnevezése, továbbá a felperes élettársával történt nyaralása helyszínének a megjelölése már nem volt feltétlenül szükséges.

- [6] A jogerős ítélet ellen a felperes élt felülvizsgálati kérelemmel, melyben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és a teljes keresetének való helyt adást kérte. A Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezését hatályában fenntartotta. A kúriai döntés megállapította, hogy helyállóan jutottak arra a következtetésre az eljáró bíróságok, hogy a perbeli esetben nem sérült a felperes magánélet védelméhez fűződő személyiségi joga az élettársi kapcsolat tényének és élettársa családi kapcsolatainak nyilvánosságra hozatalával. Álláspontja szerint ugyanis az adott közügy megvitatása során e kapcsolat lehetséges következményeinek megvitatásához nélkülözhetetlen volt a kapcsolatot létrehozó személyek és a kapcsolat tényének a közzététele, ezért a közlés nem volt öncélú vagy indokolatlan.
- [7] A felperes indítványozóként a Kúria Pfv.IV.21.948/2017/4. számú ítélete ellen az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybírósághoz, kérve a felülvizsgálati ítélet – az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése, valamint a VI. cikk (1) bekezdésébe ütközése folytán – alaptörvény-ellenessége megállapítását és megsemmisítését.
- [8] Az indítványozó álláspontja szerint a kúriai döntés alaptörvény-ellenessége egyrészt abban áll, hogy indokolásában nem foglalt állást az indítványozó magánéletére, élettársának beazonosítására, családi kapcsolataira vonatkozó közlések kapcsán a szükségesség-arányosság kérdésében. Nem foglalt továbbá állást a kúriai döntés abban a kérdésben sem, hogy a magánélet ilyen mértékű feltárásával okozott sérelem arányos volt-e. Utalt továbbá az indítvány arra, hogy a bíróságok nem vették figyelembe, hogy az indítványozó nem részese az ítélet által hivatkozott közügynek. Nézete szerint a magánéletbe való beavatkozás önkényességének kérdése nem válaszolható meg pusztán azon az alapon, hogy az érintett ügy magánéleti vonatkozású, vagy van közéleti érintettsége. Ugyanis közügyben vagy közérdeklődésre számot tartó ügyben is megvalósulhat a magánéletbe való beavatkozás önkényessége, amennyiben a sérelmezett közlés anélkül ad közre nyilvánvalóan a magánélet szférájába tartozó információkat, hogy az a közügy megvitatása szempontjából szükséges, illetve az általa okozott sérelem nincs arányban a téma megvitatásához fűződő közérdekkel.
- [9] Azzal, hogy az eljáró bíróságok ítéleteinek indokolásai az alapjogi tesztet nem végezték el, illetve mérlegelésük eredményét nem jelenítették meg indokolásaikban, megsértették az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében foglaltakat. Ezzel összefüggésben az indítvány kifejtette, hogy a jogerős ítélet nem vizsgálta továbbá az Emberi Jogok Európai Bírósága joggyakorlatában kimunkált azon szempontokat, amelyeket a tagállami bíróságoknak figyelembe kell venniük azokban az esetekben, amikor közérdeklődésre számot tartó ügyekben az érintett magánéleti vonatkozásainak védelme és a véleménynyilvánítás szabadsága ütközik egymással. Nézete szerint a bíróságoknak az egyedi ügyekben – az Alkotmánybíróság korábbi határozatai alapján – abban is állást kellett volna foglalniuk, hogy volt-e az alkotmányos cél elérésére kevesebb alapjogi korlátozással járó megoldás, mint amit adott esetben alkalmazott, illetve milyen más módon lehetett volna tájékoztatni a közvéleményt, amely nem sérti az érintettek magánélet védelméhez fűződő jogait. Az indítványozó álláspontja szerint az alapjogi teszt vizsgálatának hiánya folytán a kúriai ítélet sérti az indítványozó magánélet védelméhez fűződő, Alaptörvényben védett jogát.

II.

- [10] Az Alaptörvénynek az indítvánnyal érintett rendelkezései:

„I. cikk (3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.”

„VI. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák. A véleménynyilvánítás szabadsága és a gyülekezési jog gyakorlása nem járhat mások magán- és családi életének, valamint otthonának sérelmével.

(2) Az állam jogi védelemben részesíti az otthon nyugalmát.

(3) Mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez.

(4) A személyes adatok védelméhez és a közérdekű adatok megismeréséhez való jog érvényesülését sarkalatos törvénnyel létrehozott, független hatóság ellenőrzi.”

„IX. cikk (1) Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához.

[...]

(4) A véleménynyilvánítás szabadságának a gyakorlása nem irányulhat mások emberi méltóságának a megsértésére.”

„24. cikk (2) Az Alkotmánybíróság

[...]

d) alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját;”

„28. cikk A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.”

III.

- [11] Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie, melyről az Ügyrend 31. § (6) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság érdemi határozatában is dönthet. Ennek kapcsán az Alkotmánybíróság az alábbiakat állapította meg.
- [12] A panasz akkor befogadható, ha az megfelel a törvényben előírt formai és tartalmi követelményeknek, különösen az Abtv. 26–27. §-aiban és 29–31. §-aiban foglalt feltételeknek. Ezekon kívül az Abtv. 52. § (1) bekezdése értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdés a)–f) pontjaiban foglalt kritériumoknak.
- [13] Az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet benyújtani, mégpedig az Abtv. 53. § (2) bekezdésének megfelelően az ügyben első fokon eljáró bírósághoz címezve. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az Abtv. 27. §-án alapuló alkotmányjogi panasz az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti hatvan napos határidőben került benyújtásra: a kifogásolt kúriai ítéletet 2019. március 1-jén vette át az indítványozó, míg az alkotmányjogi panasz 2019. április 18-án – elektronikus úton – érkezett a Fővárosi Törvényszékre. Az indítványozó jogi képviselővel jár el, meghatalmazását csatolta. Az indítványozó az alkotmánybírósági eljárás alapjául szolgáló ügyben félként szerepel, ezért az Abtv. 27. §-a és az Abtv. 51. § (1) bekezdése szerinti jogosultnak és érintettnek is tekinthető. Az indítványozó állított jogsérelmét a Kúria Pfv.IV.21.948/2017/4. számú ítélete folytán állítja, amely ellen további jogorvoslatnak nincs helye, így az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette [Abtv. 27. § b) pont].
- [14] Az alkotmányjogi panasznak az Abtv. 52. § (1b) bekezdése szerinti a)–f) pontjai értelmében határozott kérelmet kell tartalmaznia. Az indítványozó megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörét megállapító törvényi rendelkezést (Abtv. 27. §); megjelölte a támadott bírói döntést; megjelölte az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése és a VI. cikk (1) bekezdése folytán a magánélet védelméhez való alapjoga sérelmét állítva, ezen joga sérelmének lényegét, valamint azt, hogy az alkotmányjogi panaszával támadott bírói döntés azt miért és mennyiben sérti. Egyben kifejezett kérelmet tartalmazott a támadott bírói döntés megsemmisítésére.
- [15] Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában megalapozza az Alkotmánybíróság eljárását {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]; illetve 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}.
- [16] Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kérdésveti fel, s ezáltal az Alkotmánybíróság részéről érdemi vizsgálatot igényel, hogy az indítvány által kifogásolt

kúriai ítélet az indítványozó magánszférájához való jogának és a sajtó véleménynyilvánítási jogának a kollíziója során helyes érdekmérlegeléssel jutott-e arra az eredményre, amikor a közérdeklődésre számot tartó ügyben az érintettek kapcsolatrendszerének feltárása során az indítványozót családi kapcsolatai hozzájárulása nélküli közzétételére vonatkozóan tényállítás tűrésére kötelezte.

- [17] Az Alkotmánybíróság – a fentieket figyelembe véve – megállapította, hogy az indítványozó panasza a befogadhatóság valamennyi, az Abtv-ben szabályozott törvényi kritériumnak eleget tesz, ezért annak befogadásáról az Ügyrend 31. § (6) bekezdésében biztosított jogkörben eljárva az Alkotmánybíróság jelen, érdemi elbírálást tartalmazó határozatában döntött.

IV.

- [18] Az alkotmányjogi panasz nem megalapozott.
- [19] 1. Az Alkotmánybíróság – következetes gyakorlata szerint – a bírói döntések alkotmányossági felülvizsgálatát lehetővé tevő Abtv. 27. §-ára alapított alkotmányjogi panasz alapján „a bírói döntésben foglalt jogértelmezés Alaptörvénnyel való összhangját vizsgálja, azt, hogy a jogszabály alkalmazása során a bíróság az Alaptörvényben biztosított jogok alkotmányos tartalmát érvényre juttatta-e. Ha a bíróság az előtte fekvő, alapjogilag releváns ügy alapjogi érintettségére tekintet nélkül járt el, és az általa kialakított jogértelmezés nem áll összhangban e jog alkotmányos tartalmával, akkor a meghozott bírói döntés alaptörvény-ellenes” {3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [18]}.
- [20] Ugyanakkor az Alkotmánybíróság határozataiban ezzel összefüggésben azt is kiemelte, hogy nem vonhatja el az ítélező bíróságok hatáskörét az előttük fekvő tényállás elemeinek átfogó mérlegelésére, csupán a mérlegelés alapjául szolgáló jogértelmezés Alaptörvénnyel való összhangját, illetve a mérlegelés alkotmányossági szempontjainak a megtartását vizsgálhatja felül.
- [21] Az Alkotmánybíróság arra is számos határozatában rámutatott, hogy az államnak az alapvető jogok védelmére vonatkozóan tevőleges védelmi kötelezettsége áll fenn [Alaptörvény I. cikk (1) bekezdés]. Ugyanakkor az Alkotmánybíróság vonatkozó határozataiban arra nézve, amikor az alapjogi konfliktus a jogalanyok egymás közötti jogviszonyában akként merül fel, hogy az egyik magánszemély alapjogát a másik személy alapjoga veszélyezteti (konkuráló/versengő alapjogok), az állam tevőleges védelmi kötelezettségére nézve annak közvetítő, kiegyenlítő szerepét hangsúlyozta {13/2016. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [50]; 14/2016. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [65]}.
- [22] Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerint alapvető jog más alapvető jog érvényesülése, vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható. Ezzel összefüggésben a 3/2015. (II. 2.) AB határozat hangsúlyozta, bár az alapjog-korlátozásnak ezen tesztje mindenekelőtt a jogalkotót kötelezi, hatáskörükhöz igazodva a jogalkalmazókat is köti. E cikkből ugyanis (az Alaptörvény 28. cikkére is tekintettel) „a bíróságoknak az a kötelezettsége adódik, hogy ha olyan jogszabályt értelmeznek, amely valamely alapjog gyakorlását korlátozza, akkor a jogszabály engedte értelmezési mozgástér keretein belül az érintett alapjog korlátozását kizárólag a szükséges és arányos mértékű beavatkozás szintjére szorítsák” (Indokolás [21]).
- [23] Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság jelen alkotmányjogi panasz eljárásában arra kereste a választ, hogy sérti-e az indítványozó magán- és családi életének tiszteletben tartásához való jogát az alkotmányjogi panaszszal kifogásolt kúriai döntés azzal, hogy az indítványozót családi kapcsolatai vonatkozásában a sajtó véleménynyilvánítási jogára tekintettel tényállítás tűrésére kötelezte.
- [24] 2. Az Alkotmánybíróság ehhez áttekintette a véleménynyilvánítással kapcsolatos gyakorlatát, különös tekintettel a közügyek szabad vitájának megítélését illetően.
- [25] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatálybalépését követően több határozatában foglalkozott a szólásszabadság kérdésével és határaival, továbbá annak az emberi méltósághoz való joggal való viszonyával [erre nézve lásd: a 7/2014. (III. 7.) AB határozatot, a továbbiakban: Abh.] Az Alkotmánybíróság töretlen gyakorlata szerint a véleménynyilvánítás szabadsága kiemelten védett alkotmányos érték. A véleménynyilvánításhoz való jog kitüntetett helyet foglal el az Alaptörvény alapjogi rendjében is: a személyek szabad önkifejezése és a demokratikus közvélemény kötetlen formálódása az alkotmányos rend egyik lényegi eleme és értelme. Az Alkotmánybíróság felfogásában a közügyekkel összefüggő vélemény kinyilvánításának szabadsága a szólás- és sajtó-

szabadság legbensőbb védelmi köréhez tartozik. Ugyanakkor rögzítette: a közéleti véleménynyilvánítás fontosságának hangsúlyozása nem jár azzal, hogy más típusú szólásokra ne vonatkoznának azok a megfontolások, amelyeket az Alkotmánybíróság a véleményszabadság kitüntetett alapjogi helyzetével összefüggésben kifejtett, de azt eredményezi, hogy a politikai és egyéb közügyeket érintő beszéd korlátozásánál ezeket a megfontolásokat különösen nagy szigorral kell érvényre juttatni (Abh., Indokolás [39], [45]–[46]).

- [26] Az Alkotmánybíróság e határozatában megerősítette azon – a 36/1994. (VI. 24.) AB határozata óta követett – gyakorlatát, miszerint a közügyek megvitatása körében elhangzó véleménynyilvánítás és a rá vonatkozó védelem fókuszában elsődlegesen nem a szólással érintett személyek státusza áll, hanem az, hogy a megszólaló valamely társadalmi, politikai kérdésben fejtette ki nézeteit. Eszerint a közéleti véleménynyilvánításra vonatkozó alkotmányos szempontok ugyanis egyfelől a közhatalom gyakorlóit vagy a hivatásszerűen közszereplést vállalókat érintő vélemények körénél tágabb körben lehetnek irányadók, ugyanakkor a közéleti szereplőket érintő bármely, – így a közügyekkel semmilyen kapcsolatban nem álló – közlés nem ítéhető meg ezen szempontok alapján (Abh. Indokolás [47]).
- [27] Azaz, ahogy azt az Alkotmánybíróság fent idézett határozatában és azóta már többször kifejtette, a közügyekre vonatkozó szólások mindegyike fokozott védelmet élvez, korlátozva az általa érintettek személyiségi jogainak védelmét, lévén a közügyek vitatása – a konkrét társadalmi vita erejéig – annál szélesebb személyi kört érinthet (Abh., Indokolás [57]).
- [28] Az Alkotmánybíróság ugyanakkor több esetben vizsgálta a szólásszabadság korlátozhatóságának határait, melylyel összefüggésben rámutatott, hogy a szólásszabadság természetesen a közügyek vitatása körében sem korlátlan. Egyrészt a „közhatalmat gyakorló személyeket és a közszereplő politikusokat is megilleti a személyiségvédelem, ha az értékítélet a személyüket nem a közügyek vitatása körében, nem közéleti tevékenységükkel, hanem magán- vagy családi életükkel kapcsolatban érinti”. Másrészt meg kell hajolnia a szólásszabadságnak az emberi méltóság előtt akkor is, amikor a megfogalmazott vélemény nem pusztán nevesített személyiségi jogokat sért, hanem – az érintett személy ember mivoltának semmibevevélével – az emberi méltóság korlátozhatatlan aspektusába ütközik (Abh., Indokolás [61]–[62]).
- [29] 3. Az Alkotmánybíróságnak – a fentiekkel összefüggésben – már arra nézve is többször kiterjedt a vizsgálata, hogy a véleménynyilvánítás szabadságába tartozó közéleti vitákban érintett személyek alapjogainak védelmét mikor és milyen feltételekkel lehet korlátozni, meddig terjed(het) egy közéleti vitában az érintett személy tūrés kötelezettsége, továbbá a véleménynyilvánítási joga és az érintett személy alapjogának kollíziója esetén az alapjogok prioritása miként határozható meg (összefoglalóan: Abh., Indokolás [39]–[57]). Eszerint – alapul véve az Abh.-ban foglalt megállapításokat – az bír meghatározó jelentőséggel, hogy a véleményt kifejező közlés a közügyek megvitatása körében elhangzó véleménynyilvánítás legyen; a közügyek vitájával összefüggésben megállapítható legyen az adott személy érintettsége {„[a] közéleti véleménynyilvánításra vonatkozó alkotmányos szempontok [...] egyfelől tágabb körben lehetnek irányadók, mint a közhatalom gyakorlóit vagy a hivatásszerűen közszereplést vállalókat érintők köre, másfelől viszont nem állítható, hogy a közéleti szereplőket érintő bármely – köztük a közügyekkel semmilyen kapcsolatban nem álló – közlést e szempontok szerint kell megítélni” (Abh., Indokolás [47])}. Alapvető szempont továbbá, hogy a nyilvános közlés értékítéletet vagy tényállítást tartalmaz-e (Indokolás [49]); valamint a nyilvános közlés sérti-e az érintett személy alapjogait (emberi méltóságát, jóhírnevét stb.) (Abh., Indokolás [57]–[59]).
- [30] Az Alkotmánybíróság a közügyek vitatásával összefüggésben már azt is kiemelte, – erre nézve lásd az Abh. indokolása [57] bekezdésének megállapításait –, hogy az az adott esetben érinthet a közszereplőknél szélesebb személyi kört, továbbá nem kell ahhoz önkéntes, vagy *ad hoc* közszereplővé válni, hogy ezen érintettség megállapítható legyen.
- [31] Az Alkotmánybíróság fenti megállapításaira figyelemmel volt döntése kialakítása során.

V.

- [32] 1. Mint azt az Alkotmánybíróság a fentiekben már kiemelte, az Abtv. 27. §-ára alapított alkotmányjogi panasz eljárásában – figyelemmel az alperesi jogsértést már megállapító első- és másodfokú ítéletre – csupán abból a szempontból kellett megvizsgálnia az alkotmányjogi panasszal kifogásolt kúriai döntés alkotmányosságát, hogy az az indítványozó (mint az adott peres eljárás felperese) magánszférájához való jogának és a sajtó véleménynyilvánítási jogának kollíziója során helyes mérlegeléssel jutott-e arra az eredményre, amikor mérlegelése

során az utóbbit helyezte előtérbe azzal, hogy az indítványozót családi kapcsolatainak közzétételére vonatkozóan tényállítás tűrésére kötelezte.

- [33] 2. Az Alkotmánybíróság a kúriai ítélet alkotmányossági vizsgálata során az alábbiakat állapította meg. Egyrészt a kúriai ítélet – az első és a másodfokú ítélettel egyezően – az alkotmányossági követelményekkel összhangban állapította meg az ún. Quaestor-ügy kiemelt jelentőségét. Az ugyanis, tekintettel a károsultak nagy számára, továbbá (a károsultak lakóhelye vonatkozásában) az egész országra kiterjedő voltára, valamint a károsodás mértékének nagyságrendjére nézve rendkívüli horderejű ügy, így az kiemelt közérdekű ügyre tart számot. Mindezek alapján az ún. Quaestor-ügyben, illetve azzal összefüggésben a sajtó joga a közvélemény tájékoztatása. Helyesen utalt a Kúria arra is ítéletében, hogy az indítványozó mint felperes nem közszereplő, azonban volt munkahelyén és családi kapcsolatán keresztül kapcsolatba hozható a fentiekben említett kiemelt közérdekű ügyre számot tartó üggyel.
- [34] 3. Az indítványozó a kifogásolt bírói döntés alaptörvény-ellenességét a magánszférájának sérelmére tekintettel állította.
- [35] Az Alaptörvény az egyén magánszférája védelmét tartalmazó VI. cikkének szövegét Magyarország Alaptörvényének hetedik módosítása 2018. június 29-i hatálybalépéssel megváltoztatta. Az Alaptörvény eredeti szövegezése szerint „(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák. (2) Mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez. (3) A személyes adatok védelméhez és a közérdekű adatok megismeréséhez való jog érvényesülését sarkalatos törvénnyel létrehozott, független hatóság ellenőrzi.” Az Alaptörvény hetedik módosításának 4. cikke az Alaptörvény előzőekben idézett VI. cikke helyébe új tartalommal a következő rendelkezést léptette: „(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák. A véleménynyilvánítás szabadsága és a gyülekezési jog gyakorlása nem járhat mások magán-, és családi életének, valamint otthonának sérelmével. (2) Az állam jogi védelemben részesíti az otthon nyugalma. (3) Mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez. (4) A személyes adatok védelméhez és a közérdekű adatok megismeréséhez való jog érvényesülését sarkalatos törvénnyel létrehozott, független hatóság ellenőrzi.” Az Alaptörvény hetedik módosítása ezzel új szabályozási szintre emelte a magánszféra védelmét, a korábbi, a magánszféra nevesített, néhány elemének védelme helyett komplex, általános védelmet nyújtva, mely kiterjed az intimszférára, továbbá a tágabb értelemben vett magánszférára, az egyén családi életére, otthonára, kapcsolattartására. Emellett azzal, hogy a magánszférajogok és egyéb alapvető jogok kollíziója esetére rögzítette, hogy a véleménynyilvánítás szabadságának és a gyülekezési jog gyakorlásának – figyelemmel az alapvető jogok korlátozhatóságának Alaptörvényben meghatározott általános kereteire és az Alkotmánybíróság gyakorlatára – többek között külső korlátja lehet mások magán- és családi életének, valamint otthonának tiszteletben tartásához való joga, a magánszférajogok ezen elemeit fokozott védelemben részesíti.
- [36] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hetedik módosítására figyelemmel legutóbb a 3167/2019. (VII. 10.) AB határozatában foglalkozott az Alaptörvény VI. cikkében foglalt alapjog tartalmával. A határozat megállapította, hogy az Alaptörvény a magánszféra védelméhez kapcsolódó jogok körében rendelkezik a magán- és családi élet, az otthon, a másokkal való kapcsolattartás és a jóhírnév tiszteletben tartásához, valamint a személyes adatok védelméhez való jogról (Indokolás [24]). Az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése átfogóan védi a magánszférát, a régi Alkotmány 59. § (1) bekezdésével ellentétben külön nem nevesíti a magántitok védelméhez való jogot. Ugyanakkor az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hetedik módosítását figyelembe véve megerősítette, miszerint „[a] magánszféra lényege tekintetében továbbra is fenntartható az Alkotmánybíróság korábbi gyakorlatából idézett – a magánélet (magánlakás, magántitok) fogalmának esszenciáját megfogalmazó, általános érvényű – megállapítás, miszerint »a magánszféra lényegi fogalmi eleme, hogy az érintett akarata ellenére mások oda ne hatolhassanak be, illetőleg be se tekinthessenek.« [36/2005. (X. 5.) AB határozat, ABH 2005, 390, 400]” [3110/2013. (VI. 4.) AB határozat, Indokolás [88]; 3167/2019. (VII. 10.) AB határozat, Indokolás [25]].
- [37] Az Alkotmánybíróság szintén a 3167/2019. (VII. 10.) AB határozatában az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében rögzített magánélet tiszteletben tartásához való és a VI. cikk (3) bekezdésben rögzített személyes adatok védelméhez való jog összefüggéseivel is foglalkozva, immár az Alaptörvény hetedik módosítására figyelemmel állapította meg az Alaptörvény VI. cikkére nézve, megerősítve a 11/2014. (IV. 4.) AB határozatban foglaltakat, nevezetesen: „A magán- és családi élet tiszteletben tartása, amely az Alaptörvény VI. cikke szerint alapjog,

azt kívánja meg, hogy az állam ne avatkozzon az egyén intim szférájába. [...] A magán- és családi élet tiszteltben tartása az állami beavatkozás tilalmán kívül azt is jelenti, hogy a magánéletről szóló információk csak az érintett hozzájárulásával (vagy törvény alapján) kerülhessenek nyilvánosságra, vagy jussanak az állam tudomására. [...] A magánélet védelmének része a személyes adatok védelméhez való jog, amelyet az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdése tartalmaz, és amelyet az Alkotmánybíróság 15/1991. (IV. 13.) AB határozattól kezdve »információs önrendelkezési jogként« fogott fel [ABH 1991, 40, 44–57]. A »személyes adat« minden esetben az ember magán- és családi életéről szóló információ; így a jog lehetővé teszi az ember számára, hogy magán- és személyes életéről szóló információkkal kizárólag maga rendelkezzen: amiből következik, hogy korlátozása az alapjog-korlátozás feltételei szerint megengedett. Az önrendelkezés akkor lehetséges, ha minden ember maga dönti el, hogy saját magáról – magánéletről (ami a saját élete) és családi életéről – milyen ismeretet oszthat meg és kivel.” (Indokolás [26])

- [38] Ezen a felfogáson az Alaptörvény nem változtatott, mert az Alkotmányhoz hasonlóan tartalmazza „a személyes adatok védelme” fogalmát, amelyet kifejezetten alapjognak tekint [11/2014. (IV. 4.) AB határozat, Indokolás [55], erre nézve lásd még: 3171/2017. (VII. 14.) AB határozat, Indokolás [32]]. Az Alkotmánybíróság ezért jelen ügyben azt vizsgálta, hogy fennállnak-e az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése, illetve az Alkotmánybíróság erre vonatkozó gyakorlata szerint az alapjogkorlátozás alaptörvényességének feltételei.
- [39] A fentiekre figyelemmel az Alkotmánybíróság jelen ügyben megállapítja, hogy az Alaptörvény VI. cikke hetedik módosítása a magánszférajogok között különbséget tesz azzal, hogy a személyes adatok védelmét nem helyezte fokozott védelem alá, a kiemelt védelem a magánszféra jogán keresztül a magán-, és családi élet, valamint az otthon tiszteltben tartásához való jogot illeti meg, amely alapján a család, ezen belül a közeli hozzátartozók, így különösen a gyermekek fokozott védelem alatt állnak.
- [40] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság a jelen eljárásban azt vizsgálta, hogy az indítvánnyal kifogásolt bírói döntés a magánszféra védelme és a véleménynyilvánítási jog kollíziójának feloldása során mindezen szempontokat helyesen mérlegelte-e, így a Kúria döntése az említett konkuráló alapjogok közötti pozíció megfelelő kiegyenlítésével került-e kialakításra.
- [41] 4. A kúriai döntés a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezését hatályában fenntartotta. Megállapította, hogy az eljáró bíróságok helyesen értelmezték, hogy a közügyek megvitatása során, ha a magánérdekekhez való jog oltalma alá eső közlések, illetve a személyes adatok nyilvánosságra hozatalához közérdek fűződik, a véleménynyilvánításhoz fűződő jog a magánérdekkel szemben előtérbe kerül, ilyen helyzetben túrnie kell az érintett félnek a magánéletébe való beavatkozást.
- [42] Utalt továbbá arra, hogy a Kúria ilyen személyiségi jogsértés tárgyában azonos tényállás mellett következetesen azt az álláspontot képviselte, hogy amennyiben a vizsgált ügy nagy közérdeklődésre tart számot, jelentős társadalmi vitát közvetít, akkor egyértelműen a véleménynyilvánítási szabadság kerül előtérbe az egyén személyiségi jogainak sérelmével szemben. Kiemelte továbbá, hogy a felperes élettársi kapcsolata tényének, továbbá a felperes személyén keresztül vezető személyes, családi kapcsolatának feltárása, ehhez pedig a kapcsolatot létrehozó személyek és a kapcsolat tényének közzététele a közügy megvitatása során e kapcsolat lehetséges körülményeinek megvitatásához nélkülözhetetlen volt, ezért a közlés nem volt öncélú és indokolatlan.
- [43] Az Alkotmánybíróság nézete szerint a kúriai döntés nem Alaptörvényt sértő módon állapította meg, hogy az adott ügyben a véleménynyilvánítási jog és az indítványozó magánszférához való jog konfliktusát kellett feloldani az alkotmányossági szempontok figyelembevételével.
- [44] Az Alkotmánybíróság – a fentiekben kifejtetteket szem előtt tartva – azt is megállapította, hogy a kúriai ítélet az indítványozó családi kapcsolataira vonatkozó tényállításokkal összefüggésben érdemrészlegése során helyesen állapította meg a releváns alkotmányossági szempontokat és abból az Alaptörvény releváns rendelkezéseinek megfelelő következtetést vont le. Nevezetesen: közérdeklődésre számot tartó jelentős súlyú bűncselekménnyel összefüggésben történt a tudósítás, amely az indítványozó mint felperes magánéletének egy konkrét, a közérdeklődésre számot tartó ügyhöz kapcsolódó adekvát részletét hozta nyilvánosságra. A kereset tárgyává tett írásokban az indítványozó mint felperes családi kapcsolataira vonatkozó információk kizárólag az adott kiemelt jelentőségű, közérdeklődésre számot tartó ügyhöz kapcsolható része (azaz hogy a napvilágot látott élettársi kapcsolatban lévő személynek közvetlen hozzátartozója olyan személy volt, aki a közhatalmat gyakorló legfőbb ügyész, illetve közvetlen munkatársa olyan személy volt, aki a közérdeklődésre számot tartó közügynek az egyik legmeghatározóbb alakja) vonatkozásában jelentek meg. Figyelemmel továbbá arra, hogy a felperes konkrét nevének hozzájárulása nélküli közzétételére nézve a jogerős másodfokú bíróság megállapította

a jogsértést, az esetleges anonimitást megőrző családi kapcsolatok feltárása nem jelenti a felperes Alaptörvény VI. cikkébe foglalt magánélet védelméhez való alapjoga alaptörvény-ellenes korlátozását.

[45] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a kúriai ítélet, amely az indítványozót családi kapcsolatai vonatkozásában a releváns alkotmányossági szempontokat figyelembe vette és abból az Alkotmány releváns rendelkezéseinek megfelelő következtetésre jutott, amikor a családi kapcsolat tényének nyilvánosságra hozatalánál mérlegelte, hogy a tudósítás kiemelt jelentőségű, közérdeklődésre számot tartó, jelentős súlyú bűncselekménnyel összefüggésben történt, és az indítványozó mint felperes magánéletének egy konkrét, a közérdeklődésre számot tartó ügyhöz kapcsolódó adekvát részletét hozta nyilvánosságra. Így a kifogásolt bírói döntés biztosította az érintett alapjogok kíméletes kiegyenlítését, ezért a Kúria döntése nem sérti az Alaptörvény VI. cikkét.

[46] 5. Az Alkotmánybíróság a fentiekben már kiemelte, hogy az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében foglalt, az egyén magán- és családi élete, otthona, kapcsolattartása kiemelt védelme folytán a közszereplők és nem közszereplők közeli hozzátartozói is különösen védendők. Ezért a bíróságoknak esetről-esetre, a konkrét ügy összes körülményének mérlegelésével kell a magánszféra és a véleménynyilvánítási jog megfelelő, kíméletes kiegyenlítésére törekedniük. Önmagában a köz kíváncsisága, pletykaéhsége nem alapozza meg egy kérdés közérdeklődésre számot tartó jellegét. Nem közszereplő magánszférájához való joga a véleménynyilvánítás joga érdekében alkotmányosan korlátozható lehet kiemelt közérdeklődésre számot tartó ügyben a nem közszereplő családi kapcsolatai vonatkozásában is, amennyiben a közvélemény tájékoztatása feltétlenül szükséges és a nyilvánosságra hozott adat a nem közszereplő magánéletének egy konkrét, kizárólag a közérdeklődésre számot tartó ügyhöz kapcsolódó adekvát részlete. Ezt a bíróságoknak eljárásuk során minden esetben vizsgálniuk kell ahhoz, hogy döntéseik az alkotmányosság kritériumának megfelelőjenek.

[47] 6. Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján arra a következtetésre jutott, hogy az indítvánnyal kifogásolt kúriai döntés nem eredményezte az indítványozó Alaptörvény VI. cikkébe foglalt alapjoga sérelmét, ezért az alkotmányjogi panaszt elutasította.

Budapest, 2020. május 26.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Dienes-Oehm Egon
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Handó Tünde
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Horváth Attila
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Imre
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Miklós
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Schanda Balázs
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Szabó Marcel
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Szalay Péter
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Szívós Mária
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Varga Zs. András
alkotmánybíró helyett

Dr. Czine Ágnes alkotmánybíró párhuzamos indokolása

- [48] Egyetértek a rendelkező részben foglaltakkal, és az indokolás jelentős részével is. Az indokolás egyes részeit tekintetében lényegesnek tartom a következő kiegészítéseket.
- [49] 1. Az Alkotmánybíróság gyakorlatában a véleménynyilvánítás szabadsága kiemelten védett alkotmányos érték. A szabad véleménynyilvánítás ugyanis a demokratikus közvélemény kialakításának és fenntartásának kiemelt garanciája, amely egyben a pluralizmuson alapuló társadalom nélkülözhetetlen forrása {Abh., Indokolás [39]; 30/1992. (V. 26.) AB határozat, ABH 1992, 167, 170–171}.
- [50] Az Alkotmánybíróság rámutatott arra is, hogy a véleményszabadság fókuszában elsősorban a közügyek, nem pedig a közszereplők állnak, ezért a közügyekre vonatkozó szólások mindegyike fokozott védelem alá tartozik. Az Alkotmánybíróság értelmezése szerint ezért annak mérlegelése során, hogy egy nyilvános közlés a véleménynyilvánítási szabadság védelmi körébe tartozik-e, elsődlegesen azt kell vizsgálni, hogy a közlés a közügyek szabad vitatását érinti-e, és a nyilvános közlés jellegét nem a közléssel érintettek személyi minősége határozza meg (Abh., Indokolás [47]).
- [51] A megelőző személyiségi jogi jogvitában eljáró bíróságok egybehangzóan állapították meg, hogy a perben vizsgált tudósítás tárgya kiemelt közérdeklődésre számot tartó ügy, amelyről a sajtónak kötelezettsége a közvéleményt sokoldalúan, tényszerűen, időszerűen, tárgyilagosan és kiegyensúlyozottan tájékoztatni. A bíróságok egyezően állapították meg azt is, hogy a közléssel érintett személy nem közszereplő, de magánéleti kapcsolatán és munkahelyén keresztül összefüggésbe hozható a közérdeklődésre számot tartó ügyben érintett közszereplőkkel. Ebből következően a bíróságoknak azt kellett mérlegelniük, hogy a sajtószabadság és a magán-szférához való jog alkotmányos szempontjai egyensúlyban állnak-e.
- [52] 2. Az Alkotmánybíróság a 3145/2018. (V. 7.) AB határozatban már rámutatott: a bíróságok kötelezettsége, hogy az alapvető jogokat a magánjog alanyai közötti viszonyokban is érvényre juttassák. Ezzel összefüggésben speciális helyzet a konkuráló alapjogi pozíciók esetén áll elő, vagyis amikor az alapjogi konfliktus a jogalanyok egymás közötti viszonyában merül fel azáltal, hogy az egyik magánszemély alapjogát a másik magánszemély alapjogának gyakorlása veszélyezteti. Az Alkotmánybíróság erre tekintettel kiemelte: a bíróságoknak ilyen esetekben közvetítő, kiegyenlítő szerepet kell betöltenie {14/2016. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [65]; 3312/2017. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [30]}. Ennek mércéjeként pedig az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy „[a] védelmi kötelezettség teljesítése során mind a törvényhozónak, mind pedig a jogalkalmazóknak figyelembe kell vennie azt, hogy egyik alapjog lényeges tartalma sem korlátozható, másrészt pedig arra kell törekedniük, hogy a konkuráló alapjogi pozíciók az arányosság elvének megfelelően kíméletes kiegyenlítésre, méltányos egyensúlyba kerüljenek (*fair balance, schonender Ausgleich*). Ezek tekintetében az Alkotmánybíróság továbbra is kontrollt gyakorol” {13/2016. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [55]}.
- [53] Abban az esetben tehát, ha a bíróságoknak olyan jogvitában kell eljárniuk, amelyben az alapjogi konfliktus a jogalanyok egymás közötti viszonyában merül fel azáltal, hogy az egyik magánszemély alapjogát a másik magánszemély alapjogának gyakorlása veszélyezteti, a fentiekben meghatározott szempontok szerint az érintett alapvető jogok védelmi körének feltárásával és az érintett alapvető jogok összemérésével („kíméletes kiegyenlítésével és méltányos egyensúlyba hozásával”) kell döntésüket meghozniuk. Ennek során a bíróságok számára lényeges szempont, hogy az érintett alapvető jogok lényeges tartalma nem üresíthető ki, és az alapvető jogoknak az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdéséből fakadó védelmi kötelezettségét biztosítani kell {3145/2018. (V. 7.) AB határozat, Indokolás [70]}.
- [54] 3. Az adott esetben az ütköző alapjogi pozíciók a sajtószabadság és a magánszféra jogok tekintetében merültek fel. Erre tekintettel nem hagyhatók figyelmen kívül az alábbiak.
- [55] Az Alaptörvény hetedik módosítása folytán az alkotmányozó hatalom egyértelművé tette, hogy a magánszférajogok között megkülönböztetést tesz, mert kiegészítette a VI. cikk (1) bekezdését azzal: „A véleménynyilvánítás szabadsága és a gyülekezési jog gyakorlása nem járhat mások magán- és családi életének, valamint otthonának

sérelmével.” Az alkotmányozó hatalom indokolása szerint: „Az alkotmányozó észlelte a magánszférajogok és egyéb alapvető jogok kollíziójának fontosságát, ezért a törvény alaptörvényi szinten kívánja rögzíteni, hogy a véleménynyilvánítás szabadságának és a gyülekezési jog gyakorlásának többek között külső korlátja lehet mások magán- és családi életének, valamint otthonának tiszteletben tartásához való joga. A törvény az említett alapvető jogok kollíziója esetén – az alapvető jogok korlátozhatóságának Alaptörvényben meghatározott általános kereteire és az Alkotmánybíróság gyakorlatára figyelemmel – hangsúlyozza a magánszférajogok ezen elemeinek fokozott védelmét.”

- [56] Látható tehát, hogy az alkotmányozó hatalom az Alaptörvény módosításával a magán- és családi élet, valamint az otthon tiszteletben tartásához való jog kiemelt védelmét hangsúlyozta.
- [57] Az Alkotmánybíróságnak a fentiekben hivatkozott gyakorlata szerint a jelen ügyben a bírói döntés alaptörvényellenessége azért nem állapítható meg, mert az érintett alapvető jogok összemérésében az Alaptörvény VI. cikkének megváltozott alkotmányos szempontjai is megjelennek. A bíróságok a magán- és családi élet védelméhez való jog védelmi körének megváltozott alaptörvényi tartalmára tekintettel biztosították az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdéséből fakadó védelmi kötelezettséget.

Budapest, 2020. május 26.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
alkotmánybíró helyett

Dr. Varga Zs. András alkotmánybíró párhuzamos indokolása

- [58] A határozatot támogattam, mert az védelmet biztosít a nem közszereplő indítványozó számára az Alaptörvény VI. cikkében biztosított alapjogai tekintetében. Szükségesnek tartottam volna ugyanakkor, hogy a határozat indokolása elvi élel mondja ki – és ezáltal a jövőre nézve biztos iránymutatást adjon a bírósági jogalkalmazás számára –, hogy a közszereplő hozzátartozójára (és annak hozzátartozójára) a közszereplőhöz való viszonya alapján nem terjed ki, csak a közüggel kapcsolatos személyes érintettsége alapján terjedhet ki a véleménynyilvánítással szembeni fokozott tűrési kötelezettség.

Budapest, 2020. május 26.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Varga Zs. András
alkotmánybíró helyett

- [59] A párhuzamos indokoláshoz csatlakozom.

Budapest, 2020. május 26.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Imre
alkotmánybíró helyett

Dr. Szívós Mária alkotmánybíró különvéleménye

- [60] Nem értek egyet a többségi határozat alkotmányjogi panaszt elutasító rendelkezésével, ezért az Abtv. 66. § (2) bekezdésében biztosított jogköröm alapján a következő különvéleményt csatolom a határozathoz.
- [61] 1. Álláspontom szerint az Alkotmánybíróságnak – a többségi határozatban foglaltakkal szemben – meg kellett volna állapítania, hogy a Kúria Pfv.IV.21.948/2017/4. számú ítélete alaptörvény-ellenes, és azt meg kellett volna semmisíteni.
- [62] A Kúria a támadott ítéletében úgy foglalt állást, hogy ha egy ügy nagy közérdeklődésre tart számot, jelentős társadalmi vitát közvetít, akkor egyértelműen a véleménynyilvánítás szabadsága kerül előtérbe az egyén személyiségi jogainak védelmével szemben. Ebben az esetben a magánélethez való jog az indítványozó élettársi kapcsolatának és élettársa családi kapcsolatának nyilvánosságra hozatalán keresztül nem sérült, illetőleg a közügy jelentős tárgyi súlyára tekintettel, a közvélemény tájékoztatása érdekében háttérbe szorul.
- [63] 2. Véleményem szerint a Kúria nem helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy pusztán annak okán, hogy a tárgyi ügy jelentős közérdeklődésre tart számot, az indítványozóak – aki hangsúlyozottan nem tekinthető közszereplőnek vagy közéleti szereplőnek – a magánéletére (családi kapcsolatára) kiterjedő sajtóérdeklődést a közéleti szereplőkkel azonos módon tűrnie kellene.
- [64] Az Alaptörvény hetedik módosításával 2018. június 29-i hatállyal az Alaptörvény VI. cikke is módosult, és e cikk (1) bekezdésében – ahogy arra egyébként a többségi határozat is hivatkozik – a korábbinál nagyobb hangsúllyal jelenik meg a magánélethez való jog védelme. E rendelkezés szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák. E rendelkezés kimondja azt is, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága nem járhat mások magán- és családi életének, valamint otthonának sérelmével.
- [65] A többségi határozat vizsgálja ugyan az Alkotmánybíróság véleménynyilvánítás szabadságával és különösen a sajtószabadsággal összefüggésben kialakított gyakorlatát, azonban – álláspontom szerint – az alapjog korlátozhatóságával kapcsolatos szempontok vizsgálata, valamint az alapjogok ütköztetése nem meggyőző. Így különösen az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdéséből hangsúlyosan következő a magánélet érinthetetlen magjára vonatkozó fokozottabb védelmi igény nem kapott kellő hangsúlyt a többségi határozatban.
- [66] Az Alkotmánybíróság a – többségi határozat által is hivatkozott – 11/2014. (IV. 4.) AB határozatban a következőket állapította meg: „A magán- és családi élet tiszteletben tartása, amely az Alaptörvény VI. cikke szerint alapjog, azt kívánja meg, hogy az állam ne avatkozzon az egyén intim szférájába. [...] A magán- és családi élet tiszteletben tartása az állami beavatkozás tilalmán kívül azt is jelenti, hogy a magánéletéről szóló információk csak az érintett hozzájárulásával (vagy törvény alapján) kerülhessenek nyilvánosságra, vagy jussanak az állam tudomására. [...] A magánélet védelmének része a személyes adatok védelméhez való jog, amelyet az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdése tartalmaz, és amelyet az Alkotmánybíróság 15/1991. (IV. 13.) AB határozattól kezdve »információs önrendelkezési jogként« fogott fel [ABH 1991, 40, 44–57]. A »személyes adat« minden esetben az ember magán- és családi életéről szóló információ; így a jog lehetővé teszi az ember számára, hogy magán- és személyes életéről szóló információkkal kizárólag maga rendelkezzen: amiből következik, hogy korlátozása az alapjog-korlátozás feltételei szerint megengedett. Az önrendelkezés akkor lehetséges, ha minden ember maga dönti el, hogy saját magáról – magánéletéről (ami a saját élete) és családi életéről – milyen ismeretet oszt meg és kivel” (Indokolás [55]).
- [67] Álláspontom szerint a jelen ügyben figyelmen kívül maradt, hogy az indítványozó nem volt részese az ügyben hivatkozott közérdeklődésre számot tartó ügynek, illetőleg az, hogy az indítványozó nem közszereplő, valamint nem vesz részt a közéletben és nem jelenik meg a nyilvánosság előtt, így sem a közélethez, sem a közhatalom gyakorlásához nem köthető.
- [68] Sem a határozat, sem az eljáró bíróságok nem mérlegelték kellő súllyal, hogy az indítványozó a Quaestor-ügyben nem érintett, ellene büntetőeljárás sem indult. Ebből következően – az egyébként általa sem vitatottan is fennálló – élettársi kapcsolatának nyilvánosságra hozatala, illetőleg annak hangsúlyozása, hogy egy közszereplő egyébként szintén nem közszereplő lányához fűződő élettársi viszonya áll fenn, az indítványozó magánélethez való jogát sérti. Vagy megfordítva: még a közszereplőket is megilleti a családi kapcsolataik védelme, így a nem közszereplők esetén ez fokozottan érvényes, ez azonban a konkrét ügyben nem jelenik meg kellő hangsúllyal. Erre tekintettel a helyes döntés a Kúria határozatának megsemmisítése lett volna, azzal, hogy önmagá-

ban a jogsértés megállapítása kellő szankcióként szolgálhatna az ilyen esetekre, csupán nagyon mérsékelten érintve a sajtószabadságot.

Budapest, 2020. május 26.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Szívós Mária
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/790/2019.

• • •